

Tart??mac? Tutum ?lçe?i-K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tart??mac? Tutum ?lçe?i-K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31391>

Özet

Tartışmacı Tutum Ölçeği-Kısa Formu (TTÖ-KF), bireylerin tartışma konularına yönelik yaklaşımları ve bu konulardan kaçınma eğilimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu form, Turunç, Eser ve Dinç (2018) tarafından Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılarak uyarlanmıştır. Ölçek, 10 maddeden ve **Yaklaşma** ile **Kaçınma** olmak üzere iki temel alt boyuttan oluşmaktadır. Kısa form, özellikle akademik ortamlarda ve araştırmacılar arasında tartışmacı davranış eğilimlerini hızlı ve etkin bir şekilde değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Tartışmacı Tutum, Psikometrik, Kısa Form, Uyarlama, Geçerlik, Güvenilirlik, Yaklaşma, Kaçınma, Likert.

Yazarlar

Ömer Turunç, H. B. Eser, M. Dinç

Amaç

Tartışmacı Tutum Ölçeği-Kısa Formu'nun temel amacı, bireylerin tartışma ortamlarına karşı sergiledikleri eğilimleri saptamaktır. Bu eğilimler, bireyin tartışmaya girme istekliliği (Yaklaşma) ile tartışmadan kaçınma veya olumsuz değerlendirilme korkusu (Kaçınma) şeklinde iki karşıt kutupta ölçülmektedir.

Ölçeğin Türkçe uyarlaması, Türk kültüründeki bireylerin tartışmacı davranışları akademik olarak geçerli ve güvenilir bir biçimde inceleme ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilmiştir. Bu, özellikle iletişim, eğitim ve sosyal psikoloji alanlarında yapılan araştırmalara katkı sağlayarak hedeflemektedir.

Yapı

TTÖ-KF, temel olarak **Tartışmacı Tutum** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, tartışma veya fikir ayrılığın içeren durumlara karşı gösterilen bilişsel ve duygusal tepkileri kapsar. Ölçek, bu tutumu iki ana boyutta ele alır:

Yaklaşma (Approach): Bireyin tartışmaya yapıcı bir iletişim biçimi olarak görmesi, tartışmaya girmekten keyif alması ve tartışmaya öğrenme fırsatı olarak değerlendirmesi eğilimidir. Bu alt boyut 5 maddeden oluşur.

Kaçınma (Avoidance): Bireyin tartışma sırasında olumsuz izlenim yaratma, eleştirilme veya

çat??maya girme endi?esi ta??mas? nedeniyle tart??mal? durumlardan uzak durma e?ilimidir. Bu alt boyut da 5 maddeden olu?ur.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, orijinal iki faktörlü yap?n?n Türkçe k?sa form için de geçerli oldu?unu göstermi?tir. Analizler, kad?n ve erkek ö?renciler için ayr? ayr? raporlanm??t?r, bu da ölçe?in cinsiyetler aras? de?i?mezli?ini desteklemektedir.

Kad?n ö?renciler için uyum indeksi de?erleri ?u ?ekildedir: $X^2= 325,8$, $df= 68$, $CMIN/DF= 4,7$, $GFI= 0.96$, $AGFI= 0.83$, $CFI= 0.91$, $NFI= 0.90$, $TLI= 0.90$, $RMSEA= 0.04$. Erkek ö?renciler için uyum indeksi de?erleri ise ?u ?ekildedir: $X^2= 325,8$, $df= 68$, $CMIN/DF= 4,7$, $GFI= 0.96$, $AGFI= 0.93$, $CFI= 0.91$, $NFI= 0.90$, $TLI= 0.90$, $RMSEA= 0.04$. Tüm bu uyum de?erleri, TTÖ-KF'nin teorik yap?s?n?n verilerle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu göstermektedir.

Güvenilirlik

Tart??mac? Tutum Ölçe?i-K?sa Formu'nun güvenilirlik analizleri, iç tutarlı?ık yöntemi kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Ölçe?i olu?turan iki alt boyutun iç tutarlı??n? gösteren **Cronbach Alfa** katsay?s?, hem kad?n hem de erkek ö?renci gruplar? için 0.71 olarak bulunmu?tur.

Bu de?er ($\alpha = 0.71$), TTÖ-KF'nin iç tutarlı?ı??n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu i?aret etmektedir. Bu sonuç, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in psikometrik aç?dan güvenilir oldu?unu ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?s?sal geçerlili?ini incelemek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** uygulanm??t?r. Bu analiz, 10 maddelik k?sa formun orijinal ölçekte oldu?u gibi iki faktörlü yap?y? (Yakla?ma ve Kaç?nma) korudu?unu do?rulam??t?r.

Faktör yap?s?, iki alt boyuttan olu?maktadır. Yakla?ma alt boyutundaki 5 madde pozitif tart??ma e?ilimini, Kaç?nma alt boyutundaki 5 madde ise tart??madan geri durma e?ilimini temsil etmektedir. DFA sonuçlar?, modelin hem erkek hem de kad?n örneklemelerinde iyi uyum göstermesi, bu iki faktörlü yap?n?n sa?lamlı??n? kan?tlamaktadır.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Kullanılabilir Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler (Genç Yetkinler)

Yaş Grubu: Üniversite öğrencisi popülasyonu (Genç yetkinlik dönemi)

Popülasyon Detayları: Orijinal uyarlama çalışması üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmıştır (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Tartışmacı İletişim, Tartışma Etilimi, Psikometri, Cronbach Alfa, Yapısal Etilik Modellemesi, Etilim Psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ömer Turunç

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: omert21@hotmail.com

Yazışma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2018

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynak Linkleri: Ölçeğin akademik yayına ResearchGate üzerinden erişilebilir: [researchgate.net](https://www.researchgate.net).

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [tartismaci-tutum-olcegi-kisa-formu-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Turunç, Ö., Eser, H. B. ve Dinç, M. (2018). Tartışmacı Tutum Ölçeği kısa formunun Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik analizi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 9(16), 77-77. doi: [10.26466/opus.480175](https://doi.org/10.26466/opus.480175)

Tart??mac? Tutum ?lçe?i-K?sa Formu Maddeleri

?lçek 10 madde ve 2 alt boyuttan olu?maktadır. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Yakla?ma (5 madde): Tart??mal? bir konu hakk?nda iyi bir tart??ma yapmaktan keyif al?r?m.

Kaç?nma (5 madde): Tart??mal? bir konuda, tart??t???m ki?inin hakk?mda olumsuz bir izlenime kap?lmas?ndan endi?e duyar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM